Oljumálaráðharrin slapp ikki inn um stevnudyrnar

Hóast tú ert nærum dagliga í onkrum fjølmiðli, so er kortini ikki víst, at øll kenna teg. Marit Arnstad hevði gloymt stevnukortið á hotellinum og bleiv tískil steðgað av vaktarmanninum, tá hon týsdagin skuldi vitja oljustevnuna.

DIA MIDJORD, STAVANGER

Oljumálaráðharrin slapp kortini inn eftir stuttan steðg í gongini, og vaktarmaðurin mundi kenna seg eitt sindur heitan um kjálkarnar, hóast hann bert framdi sítt arbeiði.

Betur gekst mikukvøldið, tá Marit Arnstad skuldi hitta føroyska starvsbróðurin Eyðun Elttør í einum hotelli í býnum. Eisini hetta var ein søguligur fundur, tí føroyingar hava ikki havt ein oljumálaráðharra fyrr enn nú.

Fundurin var óformellur, og ráðharrarnir nýttu einans møguleikan at heilsa upp á hvørannan.

Marit Arnstad helt, at var viljin til staðar hjá bæði føroyingum og bretum, so kundi ein rímilig loysn finnast í marknaðarstríðnum, sum gagnaði báðum pørtum.

- Í hvussu er ljóðar tað løgið í mínum oyrum, um fiskimarkið og undirgrundarmarkið ikki verða eitt og sama mark, segði norski olju- og orkumálaráðharrin Marit Arnstad.

27. august 1998 var fyrsta ferðin, at føroyski og norski oljumálaráðharrin hittust á máli

Jan Mortensen: Ein íløga í framtíðina

Stjórin í vinnuhúsinum Jan Mortensen heldur tað hevur stóran týdning, at føroyskt vinnulív er við á stevnum uttanlands.

- Tú fært kanska einki fyri íløguna í bræði, men hetta kann gerast ein týdningarmikil íløga, sigur Jan Mortensen.

DIA, STAVANGER

Stjórin í vinnuhúsinum heldur, at tað er sera positivt fyri føroyska vinnu at vera við á slíkum stevnum.

- Tú kanst føla teg fram, um ikki onkur spennandi samstarvsfelagi er at finna á stevnuni. Tú mást sjálvandi gera eitt uppsøkjandi arbeiði, men løgið skal tað vera, um tú ikki finnur okkurt, ið títt virki hevur áhugað fyri.

Jan Mortensen vísir á, at føroyskt vinnulív á slíkari oljustevnu kann fáa eitt meira altjóða snið.

- Á fleiri økjum eru vit eins góðir og útlendingar. Føroyingar hava ógvuliga breiðan kunnleika og kunnu brúkast til nærum alt. Tað sigur seg sjálvt, at vit ikki kunnu vera við í øllum, tá oljurisin kemur, men vit mugu fyrireika okkum sum frægast. Góðskustýring er nærum eitt lyklaorð í sambandi við oljuvinnuna, so har hava fleiri føroysk virki nógv at læra, sigur Jan Mortensen.

Tú kanst føla teg fram, um ikki onkur spennandi samstarvsfelagi er at finna á stevnuni

Oljufeløgini hava valt sínar teigar

Terje Hagevang, ið hevur ábyrgdina hjá Saga av øllum aktivitetí í Føroyum, Noregi og Barentshavinum, veit akkurát, hvønn teig hann vil hava, tá fyrsta útbjóðingarumfarið verður. Og hesin teigur liggur ikki heilt óvæntað millum Føroyar og Hetland

DIA MIDJORD, STAVANGER

Tað er ikki av tilvild, at Saga Petroleum og óivað eisini hini oljufeløgini, hava funnið fram til, hvør teigur er mest áhugaverdur. Terje Hagevang sigur at Saga eisini hevur funnið rætta teknikkin ella loyndina, so sleppast kann niður gjøgnum basaltið.

- Hetta er eitt úrslit av, at vit eitt nú hava tikið fleiri royndir av grótí í Føroyum og kannað allar møguleikar. Somuleiðis hava vit hópin av tilfari úr Grønlandi, sum vit alla tíðina arbeiða við, sigur Terje Hagevang.

Hann skundar sær at leggja afturat, at hóast hansara felag hevur valt sær ein teig, so er ikki víst, at olja er at finna.

- Ein kann siga, at fysisku rammurnar eru til staðar, men boringin má avdúka, um oljan er har, og um til ber at fáa fatur á henni.

Ongan skund

Saga Petroleum er eitt av oljufeløgunum, sum hevur lagt upp skrivstovu í Føroyum. Hetta var gjørt í tí trúgv, at fyrsta útbjóðingarumfar ikki var alt ov langt frammi í tíðini. Tá nú marknaðartrætan ikki verður loyst, pakkar Saga so saman í Føroyum?

- Nei, so fyrakantaður kann ein ikki loyva sær at vera. Tað er greitt, at verður umfarið útsett fimm ár, so vita vit, at einki hendir hesi árini og minka samsvarandi aktivitetin.

Terje Hagevang ivast kortini ikki eina løtu í, at føroyingar og bretar koma ásamt um markið.

- Tað hevur hvussu so er týdning, at partarnir blíva samdir um, hvat teir eru ósamdir um. Tá er ein komin væl áleiðis, heldur Terje Hagevang.

- Tað tekur tíð, og eg ivast onga løtuna, at oljufeløgini skilja støðuna hjá føroyingum. Hetta er eitt stórt mál og skal loysast ordiligt, so eingin kann koma aftur um aftur, sigur Terje Hagevang.

Myndríkur kórtónleikur

Carmina Maritima hevur givið áhugaverda fløgu út við úrvali av kórtónleiki eftir Paula í Sandagerði

INGI RASMUSSEN

Ein áhugaverd og óvanlig útgáva við kórtónleiki er komin á føroyska fløgumarknaðin.

Fløgan við heitinum »Tonglabeiggi« við verkum eftir Paula í Sandagerði er nýskapandi, og brýtur við føroyska sangtraditión, hóast hon greidliga hevur ein føroyskan tóna.

Sangirnir hava í flestu førum javnan verið at hoyra á konsertum við gentukórinum hjá Paula í Sandagerði.

»Cantabile«, sum er navnið hetta ungdómskórið í nakur ár hevur sungið undir, hevur í mong ár gjørt vart við seg, bæði í Føroyum og uttanlands.

Nú er loksins ein partur av hesum sermerkta kórljóði til skjals. Tað er kortini ikki Cantabile, men eitt kór, sum er sett saman til hetta serliga til fløguendamálið.

Sangararnir hava royndir úr ymiskum føroyskum kórum, men samstundis er umleið helmingurin úr gentukórinum.

Kórið er sett soleiðis saman, at sermerkt ljóðdæmi kundi fáast burturúr. Ungar røddir saman við búnum røddum, stendur at lesa í heftinum, sum fylgir við fløgu...

Nýggja fløgan, sum er eitt úrval av løgum, sum Pauli hevur gjørt til yrkingar, er sermerkt í mun til tað, vit kunnu kalla traditionellan føroyskan kórtónleik.

Kortini svítast ikki, at ljóðið onkursvegna er serføroyskt og byggir á traditiónina.

Føroyska náttúran gongur aftur í mestsum øllum ljóði, og Pauli megnar onkursvegna við sínum útsetingum at lýsa áir, mjørkatám, brim, bø og haga. Afturljóð frá verdsliga og andaliga lívi føroyinga gjøgnum øldir hoyrist eisini aftur í ljóðmyndini.

Náttúrumyndir kunnu samstundis ímynda so mangt í gerandislívinum. Og í parantes kann nevnast, at ymsastaðni hoyrist eisini ein greidligur erotiskur undirtóni í bæði ljóðmynd og teksti.

Styrkin í løgum, yrkinum, útseting og framførslu undir leiðslu av Paula í Sandagerði er heilt greitt, at gevur tú tær stundir at seta teg niður og lurta, so gongur upp í eina størri eind. Og letur tú eyguni aftur, so sært brúsandi løgin fyri tær.

Men gev gætur – tað krevst, at tú gevur tær stundir og náðir at lurta væl og vakið.

Hetta er krevjandi tónleikur. Bæði fyri tey, sum syngja, og tann, sum lurtar.

Og í tí sambandinum er at fegnast um, at tekstur fylgir við – tí hesin er á høgum støði. Serliga Regin Dahl, men eisini Christian Matras hava verið høvuðsveitarar, og hetta borgar í sjálvum sær fyri góðsku.

Hetta er ikki bakgrundstónleikur – um nakað eitur soleiðis. Lurtar tú ikki við fullum hugi, er tað eitt sindur sum at hava útvarpið og sjónvarpið frá samstundis – tú troyttast. Og kann tyngja.

Tónarnir fylgja ikki vanligum mynstrum. Útsetingarnar avdúka, at lagskrivarin hevur gjørt sær ómak bæði at byggja á og at brota niður traditionellar samansetingar. Og tað gevur spenningar.

Pauli dyrkar mótsetningarnar, sum er partur av lívinum: Náttúra – mentan. Lív - deyði. Kenslubornar disharmoniir blandaðar við vakrum samljóði.

Okkurt av verkunum eru longu klassikarar í føroyskum kórtónleikarahøpi. Eitt nú »Mjørkanáttin«, sum er millum bestu náttúrumyndirnar í tónum. Hinvegin saknar tú eitt tað besta lagið, sum er komið frá Paula: »Skip«. Eitt lag, sum hevur helst hevur best møguleika at fáa varandi undirtøku er helst »Nú alnar dagur«.

Í onkrum av løgunum er Pauli vorðin í so matematiskur, og eitt grundleggjandi tema manglar. Men tað er kanska ein partur av hesum krevjandi tónleikaslagnum.

Við útgávuni hevur kórtónleikurin hjá Paula í Sandagerði sett ein varða, sum hann hevur uppiborið.

Jurmo minnir um Føroyar

Í gjár lat upp forvitnislig foto-framsýning í Norðurlandahúsinum við myndum, sum eru tiknar á finsku oynni Jurmo. Tað er Britt-Mari Friberg, sum hevur tikið myndirnar, og hon vitjar sjálv í Føroyum í sambandi við framsýningina

LEIF LAADAL

Britt-Mari Friberg vitjar í hesum døgum Føroyar í sambandi við fotoframsýningina um oynna Jurmo, sum lat upp fríggjadagin í Norðurlandahúsinum

– Eg møtti Peter (Stjórin í Norðurlandahúsinum, blaðm.) í Keypmannahavn, og tá ið vit høvdu prátað eina løtu og fóru at tosa um oynna Jurmo, bleiv hann áhugaður at fáa framsýningina til húsið í Føroyum. Hann kendi oynna Jurmo og visti av hennara vakurleika, sigur Britt-Mari Friberg, sum er í Føroyum í samband við fotoframsýningina av myndum tiknar á oynni.

Stór ljósmyndaframsýning eisini

Á framsýningini, sum lat upp í gjár, eru 20 litmyndir og nakrar svart/hvítar umframt at Britt-Mari hevur valt út 200 sonevndi dias, ella ljósmyndir. Hesar myndir verða vístar afturvið tónleiki hjá kenda finska jazztónleikaranum Heikki Sarmanto. Sarmanto er tó ikki í Føroyum tað er innspældur tónleikur, sum fylgir myndunum av oynni.

Oyggin Jurmo minnir ikki sørt um Føroyar, men oyggin er ikki av vulkanskum uppruna eins og Føroyar. Jurmo er skapt av ístíðini, men har veksur lyngur og er eins bert og Føroyar.

– Á oynni er ein náttúra, sum sjónliga ber brá av ístíðini, hetta var tað, sum fangaði míni eygu, ella rættari mítt fototól, sigur Britt-Mari, sum fer aftur til Finlands mánadagin.